

ନବପଲ୍ଲବ

ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ଲୋକମାନେ କେବେ ବି ଖମା ମାଗନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହିପରି ଖମା କରିବା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଲୋକର ବିଶେଷ ଗୁଣ । - ଗାନ୍ଧୀ ବାବା

ନିତିଦିନ

ଖରା ଭାଲୁଛି ନିଆଁ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ

ଗତିଶୀଳ ସଦୃଶ ଛାତି ହେଉଛି ଜମା ଗଲି ଫାଟିଗଲି ଶେତର ମାଟି ଗତି ନିଶ୍ଚଳ । ବଜାର ହାଟେ ବିକା ହେଲଣି ପାଟିଲା ଚରଣକୁ ଛାଇରେ ବସି ନିତେଇ ସାଧୁ ବିକଳ ତାଳସଳ । ପାଟିଲା ବେଳ ଗଛରୁ ଆଣି ମାଆ କରନ୍ତି ପଣ ବେଳର କାମ ଅତି ସରସ ସବିଳୁ ଆସ ଜଣା । ଗାଆଁ ଗୋଟାରେ ହୁଏ ମେଳଣ ଖରାବେଳରେ ତର ଆସିଲେ ରାତି ପିଲା ହୁଅନ୍ତି ସିବାକୁ ତର ତର । ଭଲିକି ଭଲି ଆସ ଝୁଲନ୍ତି ଗଛତାଳରେ ପାଟି ସପୁରୀ ଆଉ ପଶସ ଦେଖୁ ମନ ଉଠଇ ନାହିଁ । ନବଯୁଗକୁ ଲାଗଇ ଦୁଃଖ ସହି ପାରେନି ଖରା ଅନାଲ ଦେଲେ ଆଖି ଝେଲସେ ସତେକି ନିଆଁଝରା । ଖରା ହଟିଲେ ଗାଆଁ ସହରେ ବରଣା ସିବ ଖସି କଅଁଳିଯିବ ଗଛେ ପତର ଗାସତ ଦେବ ହସି । **କୃଷ୍ଣ, ସଜ୍ଜାଳ, ପିପିଳି, ପୁରୀ** ମୋ: ୯୬୬୮୮୨୨୧୧୦

ଚଷା ଭାଲ

ସବ୍ୟସାଚୀର ପ୍ରଧାନ

ପ୍ରକାତ ଆସିଲେ ହସି ଉଠେ ଧରା ପଡିଲେ ସୁନେଲି ଖରା ଚଷା ଭାଲ ଯାଏ ହାତେ ଧରି ହଳ ଧାନ ବୁଣିବାକୁ ପରା । ସିଏ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ଯେତେକୁ ଆହାର ଫାଆର ଯାହାର ଘର ଭଲ ପାଉବାର ମଞ୍ଜି ଦିଏ ବୁଣି କାହାକୁ ନ ଭାବି ପରା । ସାଥରେ ଚାହାର କାମିଆ ବଳିଆ ସତେ ଅବା ଦୁଇ ପୁଅ ପଶୁଟିଏ ବୋଲି କେବେ ଭାବି ନାହିଁ ନିତି ଦେଖେ ଉଠି ପୁଅ । ସମାଜ ମଙ୍ଗଳ କରିବା ଆଶାରେ ମାଟିକୁ କରଇ ସୁନା ସୁଖ ଅବା ଦୁଃଖ ସବୁ ଚା'ର ମିତ ଚା' ହାତେ ପଥର କୁନା । ମନରେ ଚାହାର ନାହିଁ ବଡ଼ ଆଶା ଖୁସି ଚା'ର ପରିବାର ଭଲରେ ସରିଲେ ବିଚିତ୍ତ ଜୀବନ ଏହି ତ ଜୀବନ ସାର । କର୍ମ ଚା'ର ପରା ସାଜେ ଭଗବାନ ସାହା ଚା'ର ଜଗନ୍ନାଥ ସକାଳୁ ଉଠିଲେ ଯେତିକିଏ ହାତ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଶକ୍ତି ବାଟ । **ଅଞ୍ଚିଆ, ଜି: ଯାଜପୁର** ମୋ: ୯୧୭୮୩୧୩୬୫୫

ବିକାଶିନୀ ନାୟକ

ମ୍ୟାଜିକ ବୋତଲ

ବିନୋଦି କଷ୍ଟ କରି ଘରଚଳଇ ଥିଲେ । ଅନିଲ ଭାବୁଥିଲା 'କାହିଁକି ମୁଁ ମାଙ୍କୁ ସବୁ ସୁଖ ଦେଇପାରୁନି ?' ଏକଦିନ ସେ ନଦୀ କୂଳରେ ବସିଥିଲା । ହଠାତ୍ ଚା'ର ଆଖି ପଡ଼ିଲା ଏକ ପୁରୁଣା ବୋତଲ ଉପରେ । ସେ ଚାକୁ ଉଠାଇଲା । ବୋତଲର ଉପରେ ଲେଖା ଥିଲା 'ମୋତେ ଖୋଲ ଚାଲୁ ପୁରଣ ହେବ' । ଅନିଲ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ସେ ଧୀରେ ବୋତଲ ଖୋଲିଲା । ହଠାତ୍ ଏକ ଆଲୋକ ଭାସି ଆସିଲା ଓ ଏକ ମୃଦୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା- 'ମୁଁ ତୁମକୁ ମାଛ ଗୋଟିଏ ଲାଢ଼ି ଦେବି ।' ଅନିଲ କିଛିକ୍ଷଣ ଭାବିଲା । ସେ ଧନ, ଘର କିମ୍ପା ଖେଳନା ମାଗି ପାରି ନଥିଲା... କିନ୍ତୁ ଚା'ର ମନରେ ଥିଲା କେବଳ ମା ।

ସେ କହିଲା- 'ମୋ ମାଙ୍କୁ ସଦା ଖୁସି ରଖା' ଶବ୍ଦଟି କହିଲା 'ତୁମେ ନିଜ ପାଇଁ କିଛି ମାଗିଲ ନାହିଁ ?' ଅନିଲ ହସି କହିଲା- 'ମୋ ମା ଖୁସି ରହିଲେ, ସେଇ ମୋର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଖୁସି ।' ପରଦିନରୁ ଏକ ଅଜବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା । ଅନିଲଙ୍କ ମା ଆଗରୁ ଅଧିକ ସୁଖ ଓ ଖୁସି ଦେଖାଯାଉଥିଲେ । ଘରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁଖ ଆସିଲା । ଅନିଲ ମଧ୍ୟ ମନ ଲଗାଇ ପଢ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ବର୍ଷ ପରେ... ବର୍ଷ ଦିତିଗଲା । ଅନିଲ ବଡ଼ ହେଲା, ଏକ ସଫଳ ବ୍ୟବସାୟୀ ହେଲା । ସେ ଚା'ର ମାଙ୍କୁ ସବୁ ସୁଖ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ଦିନେ ସେ ପୁଣି ସେଇ ନଦୀ କୂଳକୁ ଗଲା । ସେ ଭାବିଲା - 'ସତରେ ବୋତଲଟି ମ୍ୟାଜିକ ଥିଲା କି ?' ସେ ମନେ ପକାଇଲା-

ସେ ଯେତେବେଳେ ନିଜ ପାଇଁ କିଛି ମାଗିନଥିଲା, ସେ ଦିନରୁ ତା ଜୀବନ ବଦଳିଗଲା । ସେ ହସିଲା... ଏବଂ ମନେ ମନେ କହିଲା- 'ସତ୍ୟ ମ୍ୟାଜିକ ବୋତଲରେ ରୁହେଁ... ସତ୍ୟ ମ୍ୟାଜିକ ନିଃସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରେମରେ ଅଛି ।' ସେଥିପାଇଁ ସେ ସଫଳ ମଣିଷ ହୋଇ ପାରିଛି । **ପୁରଣ ଶାସନ, ଶିବାଗିରି, ବାଲିଅଭା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା** ମୋ: ୯୪୩୮୫୯୧୪୬୪

ଆମେ ଗଢ଼ିବା ଆମ ସହର

ଜୟକୃଷ୍ଣ ସାହୁ

ଆମେ ଗଢ଼ିବା ଆମ ସହର ଜୟକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ଆମେ ଗଢ଼ିବା ଆମ ସହର ରଖିବା ତାକୁ ସଫାସୁତର ପ୍ରତିଲେ ଘର ବାରି, ନିଜର ଘର ସଫା ରଖିଲେ ଆସିବ ସୁଖ ଯେ । ବାଣିଜ୍ୟରେ ଗଛ ଲଗାଇ ଦେବା ଚାହାର ଆମେ ଯତନ ନେବା ଫଳିବ ତହିଁ ଫଳ, ଫଳ ଖାଇଲେ ଦେହରେ ଆମ ହେବ ବହୁତ ବଳ । ପୁଟିଲେ ପୁଲ ରୁଟିବ ବାସ ସୁବସେ ମୁଖେ ପୁଟିବ ହସ ସେ ପୁଲ ଚୋଳି ନେଇ, ଠାକୁର ପାତେ ଅରପି ଦେବା ଭକତିରେ ପାଲ । ଉଦ୍‌ଭବ ପାଠ ଲାଭୁନ ଯାଇ ଭଲ ପଢ଼ିବା ମନ ଲାଗାଇ ହୋଇବା ଭଲ ଚାଟ, ବଢ଼ିସକାଳୁ ଛାଡ଼ିବା ଶେତ ଡିଲେ ନ କରି ମାଠ । ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ କରିବା ଭକ୍ତି ଭକତି କଲେ ମିଳଇ ଶକ୍ତି ଆମେ ବଢ଼ିବା ପାଇ, ତାଙ୍କ ଆଶିଷ ଶିରେ ମୁଣ୍ଡାଇ ଆମକୁ ସିବା ଧାର୍ମ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆମ ସହର ସବୁ ସହରଠାରୁ ପୁରର ଚାପରି କେହି ନାହିଁ, ଯାହାର ଲୋକେ ଜନମ ହୋଇ ପୁଖରେ ଅଛୁ ରହି । **କପିଳ ପ୍ରସାଦ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨** ମୋ: ୯୯୩୭୦୯୨୩୯୭

କ'ଣ, କେମିତି, କାହିଁକି ?

ନିହାର ରଞ୍ଜନ ଦାସ

ପାକୁଳି କରେ ଗାଈ

ରୁମେ କେବେ ଗାଈକୁ କେଉଁଠି ସ୍ଥିର ହୋଇ ଖୋଲିଥିବା ଦେଖିଛ କି ? ସେ ଖାଇସାରିବାର ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରେ ମଧ୍ୟ ଚା'ର ଜିଭକୁ ଉପଚରକ କରେ ଯାହା ଏକ ବଡ଼ ଦୁଇଜମାକୁ ବହୁତ ସମୟ ଧରି ଚୋବାଇବା ଭଳି ଲାଗେ । ସବୁବେଳେ ଗାଈ ଏହିପରି ପାକୁଳି କରିବା କେବଳ ଏକ ମଜାଳିଆ ଅଭ୍ୟାସ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ଗାଈର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନ ରହିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ଗାଈମାନେ ଯେତେବେଳେ ଚା'ର ଅଞ୍ଚ ଅଛି ଯାହା ଘାସ, କୁଟା ଭଳି କଠିନ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥକୁ ହଜମ କରିଥାଏ । ପାକୁଳି କରିବା ପଛର ରହସ୍ୟ ହେଉଛି 'ରୁମିନେସନ୍' ବା 'ରୋମେସ୍ଟନ' ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଗାଈ ଖାଦ୍ୟକୁ ଦୁଇଥର ଚୋବାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଦ୍ୟ ଗୁରୁତାରୁ ସମସ୍ତ ପୁଷ୍ଟିକର ଉପାଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

ଗାଈ ଯେତେବେଳେ ଘାସ ଖାଏ ସେତେବେଳେ ଜିଭ ଦ୍ୱାରା ଘାସକୁ ଶୀଘ୍ର ଛିଣ୍ଡାଇଦିଏ ଏବଂ ତାହାକୁ ଭଲକରି ନଚୋବାଇ ସିଧା ଗିଳି ଦେଇଥାଏ ଯାହା ସିଧା ପେଟର ପ୍ରଥମ ଏବଂ ବଡ଼ ଅଂଶ 'ରୁମେସ୍ଟ' ଭିତରକୁ ଯାଏ । ଏଠାରେ କୋରିକୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜୀବାଣୁ ବା ଉପକାରୀ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆ ରହିଥାନ୍ତି । ଏହି ଜୀବାଣୁମାନେ ମଣିଷ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ହଜମ ନକରିପାରୁଥିବା ଖାଦ୍ୟକୁ କଠିନ ଅଂଶ 'ସେଲ୍ୟୁଲୋଜ'କୁ ଭାଙ୍ଗିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । 'ରୁମେସ୍ଟ' ଭିତରେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଗାଈ ଖାଦ୍ୟକୁ ଦୁଇଥର ଚୋବାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଦ୍ୟ ଗୁରୁତାରୁ ସମସ୍ତ ପୁଷ୍ଟିକର ଉପାଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

ନାତିକଥା ପାଣି ଝୁଲାଇ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ମଜୁରୀ

ଖରା ଦିନ । ଗଣ ଖରା । ପୋଖରୀ-ଗାଡ଼ିଆ ଶୁଖି ଯେ ଠା । ଚଢ଼େଇଟିକୁ ଭାରି ଶେଷ ହେଲା । ପାଣି ଖୋଜି ପାଲଟି ନାହିଁ । ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଆସିଲା । ଗଛ ତାଳରେ ବସିଲା । ଖରାବ ବାଉ ସହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଜା ହବାଇ ତଳେ ପଡ଼ିଲା । କେତେ ଚଢ଼େଇଟିକୁ ଦେଖିଲେ । ଘରକୁ ଗଲେ । ପାଣି ଆଣିଲେ । ଚା' ଅଞ୍ଚରେ ପାଣି ଦେଲେ । ତାକୁ ଓଦା କମରେ ପୋଛି ଦେଲେ । ସେ ତେଜା ପେଟି ପାଇଲା । ଆରାମ ଲାଗିବରୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଇ ଗଛ ତାଳରେ ବସିଲା । ସପନା ଏସବୁ ଦେଖୁଥିଲା । ସେ ନୁଆ କାମଟିଏ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଦଉଡ଼ିରେ ଶିଳା କଲା । ମାଟି ପାଉଁଶରେ ରଖିଲା । ମାଟି ପାଉଁଶରେ ପାଣି ପୁରାଇଲା । ବାସ, ପାଣି ଝୁଲାଇ ହୋଇଗଲା । ଏପରି ଦଶ-ବାଦିତି ପାଣି ଝୁଲାଇ ଚିଆରି କଲା । ତାକୁ ନେଇ ଗଛରେ ଝୁଲାଇଲା । ପାଣି ଝୁଲାଇ ଦେଖି ଚଢ଼େଇମାନେ ଆସିଲେ । ପାଣି ପିଇଲେ । ଆରାମ ପାଇଲେ । ଖୁସି ହେଲେ । ଚଢ଼େଇଙ୍କ ଖୁସି ଦେଖି ସପନା ବି ଖୁସି ହେଲା ।

ମିଛ ଲାଗିଲେ ବି ସତ

କଲିକତାରୁ ଲଣ୍ଡନ

ଦେଶ ବିଦେଶରେ ଅନେକ ବସ ଚଳାଚଳ କରୁଛି । କେଉଁ ବସ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୁଟିରେ ୫୦ ବା ୧୦୦ କିଲୋମିଟରରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ୪୦୦/୫୦୦ ବା ତହିଁରୁ କିଛି ଅଧିକ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଥରେ ନିୟମିତ ଯାତାୟତ କରିଥାଏ । ତା ପୁଣି ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ । ଗତବର୍ଷରୁ ପହଞ୍ଚିବା ଲାଗି ଯାତ୍ରାକୁ ମାତ୍ର କେତେ ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଥାଏ । କିନ୍ତୁ କଲିକତା (କୋଲକାତା)ରୁ ଲଣ୍ଡନ ବସ ଚଳାଚଳ କରିବା ଘଟଣା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ମନେ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ୧୯୫୭ରୁ ୧୯୬୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଭଳି ବସ ଚଳାଚଳ କରୁଥିଲା । କଲିକତାରୁ ବାହାରି ଲଣ୍ଡନରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବସଟିକୁ ଲାଗିଯାଇଥିଲା ୪୫ରୁ ୫୦ ଦିନ । ବସଟି କଲିକତାରୁ ବାହାରି ପାକିସ୍ତାନ, ଆଫଗାନିସ୍ତାନ, ଭାରତ, ଦୁର୍ଗା, ବୁଲଗେରିଆ, ଯୁଗୋସ୍ଲାଭିଆ, ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ, ଜର୍ମାନୀ, ବେଲଜିୟମ ଦେଇ ଲଣ୍ଡନରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ବସଟି ୧୬୦୦୦ କିଲୋମିଟର ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିଲା । ଭଡ଼ା ଥିଲା ୨୫୦୦ରୁ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା । ଅବଶ୍ୟ ବାଟରେ ଖାଇବା ଓ ରହିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଯାତ୍ରାମାନଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁନଥିଲା ।

ପ୍ରାଣୀ ଜଗତ

ମରୁଭୂମିର ବୁଲେଟ ଟ୍ରେନ୍

ଏହା ଏକ ପକ୍ଷୀ । ପକ୍ଷୀଟି ମରୁଭୂମିରେ ଖୁବ୍ କୋରରେ ଦୌଡ଼ି ପାରୁଥିବାରୁ ଏହାକୁ 'ମରୁଭୂମିର ବୁଲେଟ ଟ୍ରେନ୍' କୁହାଯାଇଥାଏ । ପକ୍ଷୀଟିର ନାମ 'ରୋଡ୍ ରନର' । ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ଏହା ୩୨ରୁ ୪୨ କିଲୋମିଟର (୨୦ରୁ ୨୬ ମାଇଲ) ବେଗରେ ଦୌଡ଼ିଥାଏ । ଉଡ଼ି ପାରୁଥିବା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭୂମିରେ ଦୌଡ଼ିବାର ଏହାର ଗତି ସର୍ବାଧିକ । ଏହାର ଶରୀର ଲମ୍ବ ଓ ସରୁ । ଦେହର ଲମ୍ବ ୫୬ରୁ ୬୧ ସେଣ୍ଟିମିଟର । ଦେହଟି ସରୁ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ଦୌଡ଼ିବା ବେଳେ ଶରୀରର ଭାରସାମ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବାର ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏ ପକ୍ଷୀଟି ଦେଖା ଉଡ଼ାଉଡ଼ି କରେ ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଭୂମି ଉପରେ ହିଁ ଚଳାଚଳ କରେ । ରୋଡ୍ ରନର ଛୋଟ ଛୋଟ ସାପ, ସରୀସୃପ, ଯୋକଲୋକ ଏବଂ କେତେକ ଛୋଟ ଶୃଙ୍ଖଳାପ୍ରାୟ ପ୍ରାଣୀକୁ ଶିକାର କରି ଖାଇଥାଏ । ଉଭୟ ଆମେରିକା ଓ ମେକ୍ସିକୋର ମରୁଭୂମି ଓ ଚାହାର ପାଖାପାଖି ଅଞ୍ଚଳରେ ଏମାନେ ବାସ କରନ୍ତି ।

ତୁମ ପାଇଁ ବହି

ପାକୁଆ ପାଟିର ମରମ କଥା
ଲେଖକ: ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ମାଝୀ
ପ୍ରକାଶକ: କାହାଣୀ
ଠିକଣା: କଲ୍ୟାଣାନଗର, କଟକ-୧୪
ମୂଲ୍ୟ: ୧୦୦ ଟଙ୍କା

ଏହା ଏକ କବିତା ସଂକଳନ । ସବୁ କବିତା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଜୀବନଯାତ୍ରା ଶୈଳୀ, କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଓ ନୀତି ଆଦର୍ଶକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଲେଖାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ରହିଛି ମୋଟ ୧୪ଟି କବିତା । ସବୁକୁଡ଼ିକର ଭାଷା ଓ ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା ବେଶ୍ ସରଳ, ସାବଲୀଳ ଓ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ । କବିତାଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ପିଲାମାନେ ଅନୋଦିତ ହେବା ସହ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ନୀତି ଆଦର୍ଶରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରିବେ ।

ଦେବସ୍ମିତା ହାଁସନା, କୁସୁ-୬, ସରକାରୀ ବାଳିକା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାହାନଡ଼ା

ସୃଷ୍ଟିକା ମହାପାତ୍ର, କୁସୁ-୫, ସେକ୍ସ ଜାଭିୟର ହାଇସ୍କୁଲ, ଖାନ ନଗର, କଟକ

